

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració

General Barceló, -1.-2.ª

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes a n-es qui s'ho guany

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca-Tamo Andreu Alcover, Plaça del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Brossa.—Llibreria d'Alomar y Fontdevila Brossa.

Parla En Revenjoli. Escoltan i oïren

Grapades

N'haurem de pegar unes quantes an ets anticlericals principalment de «Obrer Balear», perquè es de *El Ideal* no se son desmandats gayre aqueixa setmana passada i s'Animalot Pudent ha animalatjat pocot, gracies a Deu. De manera qu'avuy casi tot es ventim haurá d'esser p'ets esgriguedoretjos des paperot socialista, es més impio de tots es paperots anticlericals de Mallorca. Vaja, idò, si'ls espolsam sa murta an aqueys titiuers.

I

També es ininic de sa guerra aqueix?

Aqueix es un tal Dalba, un picapedrer de Roma, que dia 14 del corrent, mentres el Rey d'Italia se'n anava a una missa qu'havien de dir p'es seu avi Victor Manuel, despará dues vegades es seu revolver contra dit Senyor Rey, per llevarlo des mitx, com se suposa. Gracies a Deu no ferí el Rey, pero si un des guardies que l'acompanyaven, etzibantli una bala dins es coll. Tot d'una l'agafaren an aquest Dalba, i confessá qu'era socialista i que volia matar el Rey. Es socialistes son així: molt ininics de sa guerra; pero només maten es contraris que poren. Son ininica de sa guerra fent guerra a mort an es qui no pensen com ells.—¡O socialistotros mallorquins! vos donam s'enhonrabona d'aqueix confrare tan aprofitat que vos es sortit devers Roma!

II

¡Pobre gent!

S'Obrer Balear dissapta passat feu a sobre an es seus bobians que dia 18, dilluns d'aquesta setmana, ses sociadats *Agrupació Socialista, Jovintut Socialista i Federació de Sociadats Obreres*, «commemorarien s'heroisme de mártirs comuners» de París de l'any 1871. Aquest any passat ja feren sa meteixa porcada; per lo qual, com recordaran es nostros lectors, els-e fregaren p'es morros an es socialistes s'enfilay sens fi de crims, atentats, incendis, destrosses i assassinats a centenars, a milenars que cometeren aqueys «mártirs» de París, aqueys héroes des erim que deshonoraren la França, avergonyiren s'humanitat i aborronaren el mon ab ses seues horribles atrocitats; aqueys héroes de presili, que's companys socialistes de Ciutat presenten com a models i exemplars que tots es socialistes han de imitar. Sí, aquelles cateyes de criminals, lladres i assassins que feren la *Comuna* de París l'any 1871 robant, matant, assassinant, calant foc an aquella gran ciutat; aqueys criminals, aqueys assassins

son es sants i es Deus des socialistes! ¡I tenen cara de dirse ininics de sa guerra i de dir qu'ells volen desterrar ses guerres del mon! ¡Ininics de sa guerra i tenen per Deus es comuners de París de 1871, que proclamaren la *Comuna* movent una guerra civil de francesos ab francesos, fent guerra tot es temps que va viure la *Comuna*, acabant ets alens matant, fusellant, assassinant, fent fer flama da a París! ¡Bons ininics de sa guerra mos do Deu! ¡Quin estol de farsants i de desenfreits! ¡Que'ls-e compr qui no'ls-e coneix!

III

Fan sabonereta

Se veu que'n fan ets esgriguedors des paperot socialista contra s'ensenyansa que capellans, frares i monges donen al'lots i al'lotas dins Espanya. I en diuen ses mil llástimas de tal ensenyansa, i fins asseguren que porque hi ha capellans, frares i monges qu'ensenyen sa jovintut, per això «Espanya es pobre, ignorant, rutinaria i mal criada».—Pero ¡grans anticlericalexos! ¡tal volta no fa més de cinquanta anys que dins Espanya ensenya tothom qui vol? ¡tal volta no fa més de cinquanta anys que voltros poreu ensenyar tot lo que vos dona la gana? ¡Qui vos ha capturats de l'any 1860 ensá de donar cap ensenyansa impia, atea, layca? ¡Com idò voltros no heu ubertes escoles per tot, i no heu feta l'Espanya rica, sabia, il·lustrada i ben criada? ¡De que serviu, idò, voltros dins Espanya, si ab més de cinquanta anys que hi poreu ensenyar tots quant vos passau p'es carabassot, encara «Espanya es pobre, ignorant, rutinaria, mal criada...»?

¡I tendreu cara? ¡o esgriguedors de l'engán! d'anar a acusar es deixebles de ses «escoles clericals» de que «no posseixen coneixements sòlids»? I voltros ¡grans torre-pipes! ¡quins «coneixements sòlids» «posseiu» en cap ram de ciencia ni d'escriure? ¡O no vos ne sou temuts que's vostro periòdic es de molt es més mal escrit de Mallorca? Sí vos surt tot farcit de desbarats de castellá, trevelant dins casi cada retxa a qualque retgla de gramática, i es vostros pobres genoys son es qui se'n duen ses tornes! Si p'es vostro periòdic hem de judicar es graus d'ilustració que es socialisme dona, que s'ensenyansa socialista proporciona, es judici no pot esser més pobre. Voltros sou un exemple vivent de que's socialisme no ensenya més que de dir doys i virollades i d'escriure ab sos peus. Per lo meteix, no'n parlu de «coneixements sòlids», porque no demostreu ab sos vostros escrits «posseirne» cap cap en materia de ciencia ni de literatura. En tals rams es deixebles de ses escoles cleri-

als vos ne donen ab una cayereta. LA AURORA ¡tot quant sap, e-hu ha après dins ses escoles «clericals». ¡Com es, idò, que may heu tengut pit per sostenir cap polèmica ab noltros? ¡Com es qu'agontau com a saulons ses investides que fa més d'un any i mitx que vos donam cada dissapte cada dissapte? ¡Per que no treys, idò, contra LA AURORA es vostros «coneixements sòlids»? ¡O es que mos despreciau? ¡I qui sou voltros per despreciar negú, si no pesau serrines ni feys s'alsada de tres ous? ¡O no vos sou mirats bé? ¡Com-es-verneditim d'esgriguedoretjos socialistetjos!

IV

Vol dir sa Republica de Portugal fa cabra-coixa?

Així venen a confessarho ets esgriguedors de s'Obrer Balear dissapte passat, ja que diuen d'ella que «no s'es ocupada des problemes econòmics que afecten es país», i que «es governants republicans més d'una volta han emprada sa forsa contra es trebayadors»; i acusa «es republicans» d'esser «es principals culpables» «des poc ascendent» que's socialisme exerceix demunt «s'indisciplinada massa sindicalista»; i els-e tira en cara an [es «republicans» d'«estar gelosos de que ets obrers se fassen socialistes». De manera que's meteixos socialistes confessen qu'es una solemne mentida que sa República sia sa salvació de sa classe trebayadora. Sí, es una gran mentida que sa República mir més pe'sa classe trebayadora que sa Monarquia, com se veu ben clar a Portugal.

V

Segueix es roy de mentides i calumnies.

Si, segueix es paperot socialista posant mentides i calumnies contra s'Estat sacerdotal, suposantlo en tots es sigles enfangat tay de coll dins es vici impur. I lo bo es que, per provar ho, retreu es cánons o lleys que donaven es Concilis des sigles VI i VII, repetint ses lleys antigues de l'Esglesia que manaven i manen encara an es Ministres Sagrats sa castedat més eminent, propia d'àngels, imposible a s'homo senza gracies especials de Deu, que may han faltat an es Ministres sagrats. Que's concilis durant es sigles VI i VII repetissen aquelles lleys ¡vol dir que's Clero era un femer de luxuria, com pretén es paperot socialista? En via neguna. Lo que prova que l'Esglesia ha gaudit sempre de s'Asistencia de Deu Esperit Sant, que may ha tolerada sa corrupció des seus Ministres, sino que l'ha condemnada sempre, i no ha parat may de batallar per esveirla fins en ses manifestacions més petites. Sols una

Institució santa i divina pot exigir des seus ministres lo que exigeix an es seus l'Esglesia en materia de castedat; i es porque an es meteix temps que els ho exigeix, els-e proporciona sa Gracia de Deu que necessiten per practicar i guardar tal castedat.

Suposa, idò, es paperot socialista, mentint com s'ànima de Judes, que an es sigle VI sa corrupció des Clero era tanta, que va induir «sa societat a cometre tota classe de crims horripilants». ¡Quina prova dona d'això? No'n dona cap, ni es capaç porque no es més qu'na calumnia descarada. Si dins es Clero hi ha haguda may gens de corrupció, no es anada may des Clero an es poble, sino que des poble n'arriba qualque esquitx an es Clero.

Es també una solemníssima mentida, una desvergonyidíssima calumnia lo que ve a dir es paperot socialista que entre's cristians es vici impur arribá a un estrem que no's veyia entre es gentils, suposant que lo de matar es pares ets infants era cosa des cristians i no des gentils. ¡S'es vista manera de mentir més a la descarada? ¡Qui no sap que s'infanticidi entre es gentils era cosa corrent i permesa? Fonc es cristianisme que'l condemná com crim un horrorós! Ah sí! Lo que's Concilis condemnaven com a crims grossos an es Clero i an es simples feels, es paganisme e-hu autorisava com a sa cosa més natural del mon, i es «companys» socialistes, no sols e-hu autorisen, sino que hu practiquen, i se'n fan grossos, essent molt pitjors que's «cavalls» i que's «muls», que no tenen coneixement».

VI

Es Canon V des Concili III de Toledo

S'Obrer Balear calumniar aqueix Concili, desfigurant completament es seu canon V. Com se suposa, es paperot socialista copia lo que'n diu, de qualque llibre infame, eserit poria esser de qualque capellá renegat, per que ¡que saben ¡aqueys esgriguedors de canons ni de Concilis? Idò suposa que tal canon respecte de certes *delinqüents* mana que «les venguin i que's producte passi a l'Esglesia», mentres que «an es polissó que les enganá» «només li imposa una multa o el repren».

Ara bé, lo que mana aqueix «canon» es que an aquelles «delinqüents» per cástic des seus grossos delictes, «les venguen», i «que es producte se repartisca entre es pobres». («Mulieres vero ipsæ ab Episcopis venundatæ pretium ipsum pauperibus erogetur»).—An aquell temps, es sigle VI, encara hi havia per tot lo mon s'esclavitut que's paganisme establí. L'Esglesia anava suavisant sa condició d'ets esclaus fins qu'arribá a conseguir abolir de tot s'esclavitut. Entre es gentils era moneda corrent es ven-

